

Sammanträdesprotokoll valnämnden den 21 februari 2022

Sammanträdet plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 13.00 – 14.45

Beslutande

Deanne Edin (S), ordförande
Gudrun Andreasson (S) (via länk)
Bertil Forsmark (S) (via länk)
Tore Olofsson (C)
Herman Holmquist (M)
Desirée Edin (S), tjänstgörande ersättare.
Kerstin Engkvist (C), tjänstgörande ersättare (via länk)

Justerare

Tore Olofsson utses att justera protokollet paragraf 1-12. Justeringen sker på kommunkontoret i Strömsund fredagen den 25 februari 2021 klockan 11.00. Justering kan även göras digitalt.

Underskrifter

Deanne Edin, ordförande

Hans-Erik Jansson, sekreterare

Tore Olofsson, justerare

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat och valnämnden publicerar det på kommunens webbplats under perioden fredag 25 februari 2022 till måndag 21 mars 2022. Protokollet förvaras på kommunkansliet i Strömsund.

Övriga närvarande

Hans-Erik Jansson, sekreterare

Carina Wiik, kommunledningsförvaltningen

Lisa Lundgren, kommunledningsförvaltningen

Inez Wiberg, kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.91

§ 2 Ändringar i föredragningslistan

Punkt om säkerhetsrutin vid val läggs till föredragningslistan.

Valnämndens beslut

Föredragningslistan godkänns

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.93

§ 3 Information om nyheter vid höstens val

Ordförande informerar om nyheter inför höstens val.

Valnämndens beslut

Valnämnden tar del av informationen. Bilaga.

Ställningstaganden

Identitetskontroll vid röstning

- Väljare måste styrka sin identitet för att få rösta vid röstmottagningsställe, ambulerande röstmottagning och budröstning.
- Budet ska styrka sin identitet på röstmottagningsstället
- Väljarens eller budets identitet ska styrkas genom;
 - Personlig kännedom
 - Godtagbar id-handling eller
 - Genom att någon annan intygar identiteten

Valkuvert innehållande flera valsedlar

- Väljare ska inte förnekas sin rösträtt på grund av att hen lagt fler än en valsedel i ett valkuvert
- Finns väljaren på plats- gör i ordning rösten på nytt
- Om inte på plats – ska valkuvert innehållande flera valsedlar läggas i valurnan om inget annat talar emot och röstmottagaren **vet vilket val** rösten avser
- Om **valsedlarna inte har samma färg** och flera val sker samtidigt kan valkuvertet inte läggas i valurnan, eftersom röstmottagarna då inte med säkerhet kan veta vilket val rösten avsåg. Rösten ska underkännas.

Värdeneutrala röstmottagningsställen

- Ett röstmottagningsställe ska enligt vallagen inte ha anknytning till viss politisk sammanslutning och bör inte ha en sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till visst företag som kan påverka väljaren i samband med röstning.
- God tillgänglighet för väljarna ska väga tyngre, även om lokalen har anknytning till ett företag, en religiös sammanslutning eller dylikt
- Lokal med politisk anknytning – ska inte användas
- Vid tveksamhet om lokalen kan uppfattas ha en politisk anknytning – undvik att använda lokalen som röstmottagningsställe
- Kriterier och egenskaper för lämpliga röstmottagningsställen
- Ny bedömning utifrån kriterierna inför varje val
- I de fall något av kriterierna behöver stå tillbaka bör valnämnden motivera vad som gör att man ändå väljer den lokalen

Röstmottagarnas utbildning

- Röstmottagarna ska inför varje val genomgå en utbildning
- Utbildningen bör utformas för att passa det specifika valet som utbildningen avser
- Valnämnderna ska använda Valmyndighetens utbildningsmaterial som grund för sin egen utbildning
- Komplettera utbildningen med egna instruktioner som tar sikte på lokala förhållanden

Ny lagstiftning från 1 februari 2022

- Valmyndigheten ska inför varje val ta fram utbildningsmaterial avseende valet. Materialet ska tillhandahållas länsstyrelserna och valnämnderna
- Utbildningsmaterial som Valmyndigheten tar fram ska användas. Kan ersätta eller komplettera delar om det behövs med hänsyn till lokala förhållanden. Valnämnden säkerställer kvaliteten.
- Ingen reglering avseende innehållet i utbildningen
- Ingen obligatorisk kunskapskontroll för röstmottagare

Avskärmning av platsen för valsedlar

- Vid ett röstmottagningsställe ska det finnas en lämplig avskärmd plats med valsedelstätt
- Valnämnden bestämmer hur valsedelstätten ska ställas i lokalen för att uppnå ett effektivt skydd mot insyn
- Samma typ av avskärmning i alla kommunens val- och röstningslokaler – så långt som möjligt
- "Lämplig avskärmd plats" – skyddad från insyn från andra personer i lokalen. Röstmottagarna behöver även hålla ordning i valsedelstätten
- Valsedelstätt omslutet av en skärm på ett bord – tillräcklig avskärmning
- Avskärmningarna anpassas efter lokala behov och förutsättningar
- **Följande krav bör vara uppfyllda:**
 - **Inte försvåra väljarens möjligheter att lära texten på valsedlarna**
 - **Ingen insyn från något håll**
 - **Åtminstone ett avskärmt valsedelstätt ska vara placerat så att det går att nå med rollator, rullstol etc**

Ny lagstiftning från 1 februari 2022

- Vid lämplig avskärmd plats ska väljarna var för sig kunna ta sina valsedlar utan insyn
 - Den närmaste utformningen av avskärmningarna av valsedelstätten bör inte författningsregleras
 - Tillämningen av reformen med avskärmningarna av valsedelstätt bör utvärderas efter 2022 års val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige
- ### **Valsedlarnas ordning i valsedelstätten**
- Valsedlarna ska exponeras likformigt
 - Vid val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige gäller följande
 - Partivalsedlar, för de partier som har rätt till utläggning om de begär det, ska ställas i ett eget valsedelstätt
 - Valsedlar för varje val – varsin lodrät rad i ordningen riksstad (gul), Kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå)
 - Valsedlarna ska i varje rad stå i bokstavsordning, efter den partibeteckning under vilken parti anmält deltagande
 - Blanka valsedlar – väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstättet

- I de följande valsedelställen ska namnvalsedlar för samtliga partier ställas i samma ordning som ovan riksstad (gul), Kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå) samt i bokstavsordning efter partibeteckning i varje lodrät rad
- Vid valet till Europaparlamentet har samtliga partier namnvalsedlar. Partiernas valsedlar ska stå i bokstavsordning efter partibeteckning. Blanka valsedlar ska stå väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället.

Ny lagstiftning från 1 februari 2022

- Det framgår av vallagen att valsedlarna ska presenteras på ett likformigt sätt
- Valnämnden övertar ansvaret för att **lägga ut de** valsedlar som partierna i dag ansvarar för att placera på den avskärmade plats som anordnats för utläggning av valsedlar.
- Ansvaret omfattar de valsedlar som partierna distribuerar till val- och röstningslokalerna, under förutsättning att partiet anmält sitt deltagande i det aktuella valet

Tidsramar för ambulerande röstmottagning

- Ett generellt sista klockslag för hela landet är inte möjligt och riskerar att påverka väljarnas möjlighet att rösta negativt
- Viktig information till väljaren:
 - Boka med god framförhållning
 - Hur den ambulerande röstmottagningen går till
 - Vilken utrustning röstmottagarna har med sig

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.94

§ 4 Val av ordföranden i valdistrikten

Följande förslag på ordföranden presenteras:

Backe/Rossön, Nils-Bengt Nilsson.

Gäddede, kandidat presenteras senare.

Hammerdal, Susanne Söderman.

Hoting, Christine Nilsson Lif.

Kyrktåsjö/Norråker, Pernilla Gunnarsdotter Persson.

Näsviken, Britt-Inger Roos.

Strömsund, kandidat presenteras senare.

Västra Bredgård, Göran Espmark.

Östra Bredgård, Desirée Edin.

Valnämndens beslut

Valnämnden fastställer val av ordförande enligt följande:

1. Backe/Rossön, Nils-Bengt Nilsson.
2. Hammerdal, Susanne Söderman.
3. Hoting, Christine Nilsson Lif.
4. Kyrktåsjö/Norråker, Pernilla Gunnarsdotter Persson.
5. Näsviken, Britt-Inger Roos.
6. Västra Bredgård, Göran Espmark.
7. Östra Bredgård, Desirée Edin.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.98

§ 5 Ersättning vid valarbete

Ersättning för valarbete förslås till 180 kronor per timme.

Valnämndens beslut

Valnämnden fastställer ersättning för valarbete till 180 kronor per timme.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.99

§ 6 Kostnad för förtäring på valdagen

Vid arbete under valdagen har tidigare år ersättning om 100 kronor till förtäring utgått mot uppvisande av kvitto.

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att ersättning till förtäring utgår med 100 kronor vid arbete under valdagen mot uppvisande av kvitto.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.101

§ 7 Delegation att förordna röstmottagare

Valnämndens beslut

Ordföranden och vice ordföranden i respektive distrikt får delegation att förordna röstmottagare i förtidsröstningslokaler och valdistrikt samt ambulerande röstmottagare.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.100

§ 8 Fullmakt för utkvittering av värdeförsändelser

Valnämndens beslut

Carina Wiik, Inez Wiberg, Hans-Erik Jansson, Jimmy Johansen och Lisa Lundgren får fullmakt att var för sig kvittera ut värdeförsändelser.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.102

§ 9 Attesträtt för arvoden vid valarbete

Valnämndens beslut

Carina Wiik, Inez Wiberg, Lisa Lundgren och Hans-Erik Jansson får attesträtt för arvoden vid valarbete.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.95

§ 10 Förtidsröstningsställen

Förtidsröstning har tidigare anordnats i Strömsund, Backe, Gäddede, Hammerdal, Hoting, Norråker, Rossön, Alanäs, Lidsjöberg samt på Tåsjögården, Brismarksgården, Forsgården, Strömbacka, Älvgården och Åshamra.

Valnämndens beslut

Förtidsröstning anordnas på ovanstående platser.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.96

§ 11 Öppethållande i vallokaler

Valnämndens beslut

Öppethållande i vallokaler beslutas till 8.00 till 20.00 på valdagen i samtliga distrikt.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.97

§ 12 Utläggning av valsedlar

Valnämndens beslut

Utläggning av valsedlar sker enligt vallagen.

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.103

§ 13 Information om säkerhet inför kommande val

Inez Wiberg, kommunledningsförvaltningen, informerar om aktuella säkerhetsfrågor inför kommande val.

Valnämndens beslut

Valnämnden tar del av informationen.

den 21 februari 2022

Diarienummer VAL.2022.124

§ 14 Säkerhetsrutin vid val

Inför årets val har en säkerhetsrutin utarbetats.

Valnämndens förslag till kommunfullmäktige

Valnämnden föreslår fullmäktige fastställa upprättat förslag till rutin. Bilaga.

Säkerhetsrutin vid val

Innehållsförteckning

Syfte _____	1
Informationspåverkan _____	1
Informationskanal vid särskilda händelser _____	2
Säkerhet i vallokal/röstningslokal _____	2
Checklista säkerhet i röstningslokal och vallokal _____	3
Hot och våld under valperioden _____	3
Återkoppling valkansli _____	4

Syfte

Rutinen ska utgöra stöd och vägledning för de som arbetar med valet i Strömsunds kommun.

Informationspåverkan

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) definierar påverkanskampanjer som en från främmande makt koordinerad verksamhet som innefattar vilseledande eller oriktig information eller annat för ändamålet särskilt anpassat agerande och som syftar till att påverka beslut av politiska eller andra svenska offentliga beslutsfattare, opinioner hos hela eller delar av den svenska befolkningen, beslut eller opinioner i ett annat land, där Sveriges suveränitet, målen för vår säkerhet eller andra svenska intressen kan komma att påverkas menligt. En påverkanskampanj består av flera påverkansaktiviteter, en sådan aktivitetstyp är informationspåverkan.

Vid val är det större risk för informationspåverkan och det är därför extra viktigt att vara medveten om detta.

I Strömsunds kommun är det någon av kommunikatörerna som lägger ut information om valet. De får uppgifterna från valsamordnarna.

Är det någon av valarbetarna som får kännedom om informationspåverkan ska de omgående kontakta valnämndens ordförande.

Särskilda händelser rapporteras till Tjänsteperson i Beredskap (TiB). Detta görs genom att den person som får kännedom om informationspåverkan meddelar valnämndens ordförande eller valsamordnare.

Det är ingen slump att tekniker som används inom informationspåverkan ofta överlappar dem som används inom journalistik, offentlig diplomati, lobbyverksamhet och public relations (PR). Att efterlikna dessa metoder är ett sätt att dölja informationspåverkan och få den att framstå som tillförlitlig information. Olaglig påverkan såsom hot, dataintrång, utpressning eller mutor faller utanför denna diskussion. Om en angripare bryter mot lagen eller en medieplattformens användarregler bör det anmälas till polisen eller plattformens ägare.

Informationskanal vid särskilda händelser

Varje röstning ställe har en lista med kontaktuppgifter för nyckelpersoner som är den primära interna kommunikationskanalen vid särskilda händelser. Valsamordnaren tar fram lista.

En lista med kontaktuppgifter till alla personer som arbetar med valet ska finnas i förtidsröstningslokaler, vallokaler, ambulerande val och institutionsröstning.

Alla särskilda händelser ska rapporteras till valnämndens ordförande eller valsamordnaren som vidarereporterar till TiB.

Alla som arbetar inom valet förväntas ha god uppsikt över sin mobiltelefon och dagligen kontrollera sin e-post under valperioden.

Säkerhet i vallokal/röstningslokal

Ordföranden för valdistriktet är ytterst ansvarig för säkerheten i vallokalen. Innan vallokalen öppnas på valdagen ska ordföranden göra en säkerhetsgenomgång av lokalen. Se rubrik Checklista säkerhet i röstningslokal och vallokal.

Bombhot

Ordföranden eller viceordföranden utrymmer vallokalen och polisen larmas på 112.

Brand

Ordföranden eller viceordföranden utrymmer vallokalen och larmar SOS på telefonnummer 112.

Otrygg situation som uppkommer under valdagen

Valdistriktets ordförande beslutar om polis ska larmas på 112.

Strömavbrott

Vid strömavbrott kontakta valsamordnare eller tjänstgörande person i beredskap.

Stöld

Stöld anmäls till polis. Valnämnden ser till att det finns extra valmaterial om sådant skulle bli stulet

Checklista säkerhet i röstningslokal och vallokal

Möblering av vallokal

Det är viktigt att möblera lokalen på ett sådant sätt att de som röstar kan göra det anonymt, men det är också viktigt att tänka på säkerheten. Vid en hotfull situation är det viktigt att möbleringen är på ett sådant sätt att de som arbetar i lokalen kan ta sig ut och inte blir blockerade. Om någon hotas ska polis larmas på 112. Hotet ska även polisanmälas. Om polisen är långt bort kan väktare eller ordningsvakt ringas in, kontakta valnämndens ordförande eller valsamordnare.

Utrymningsvägar

Utrymningsvägar ska vara upplåsta och ej blockerade i hela sin sträckning. Se till så att möbleringen inte hindrar utrymning. Möblera så att valsäkerheten och tillgängligheten säkerställs.

Släckutrustning

Se till så att släckutrustning sitter på plats och fungerar.

Nödbelysning och utrymningskyltar

Kontrollera så att nödbelysningar och utrymningskyltar är rätt.

Vid utrymning

Se till att alla utrymmer och håll gruppen samlad samt räkna in dessa och meddela räddningstjänsten eller polisen när dessa kommer till platsen.

Hot och våld under valperioden

Hot kan ske personligen men även via sociala medier, sms, e-post och likande. Ingen valarbetare ska acceptera någon form av hot eller våld. Om det inkommer hot via sociala medier, sms, e-post eller telefon, ska detta sparas i den utsträckning som de är möjligt. Du kan till exempel spara skärmdump, e-post, kommentarer på sociala medier. Vid telefonsamtal kan inspelningar eller anteckningar göras eftersom det kan hjälpa till vid en eventuell polisutredning.

Grunden är att den som blir utsatt ska göra en polisanmälan om hen blir utsatt för brott, till exempel i form av hot, trakasserier eller våld. Den som drabbas avgör om en anmälan ska göras, men det är viktigt att ha i minnet att polisanmälan ger betydligt större möjligheter för polisen att förhindra nya brott och att lagföra den och andra gärningspersoner. Även i de fall där en anmälan inte kan knytas till en gärningsperson, så kan anmälan vara en viktig del för att analysera liknande brott och tillvägagångssätt. Efter genomförd polisanmälan bör säkerhetsamordnare meddelas.

Återkoppling valkansli

Valdistrikten ska varje dag rapportera till valkansliet.

Digitala Signaturer